

Роль новаторських ідей Арона Борисовича Рєзніка по розвитку творчої особистості учня в практиці роботи сучасної школи

В.О. Сухомлинський писав: «В учнівському колективі повинен битися пульс допитливої думки, прагнення до горизонтів науки, цікавих, захоплюючих проблем і книг». Арон Борисович підтримував цю думку та підкреслював тісний взаємозв'язок між уроком та позаурочною діяльністю школярів для саморозвитку і самореалізації кожної дитини. Він наголошував: «Необхідна система дій школи з розвитку пізнавальної діяльності учнів, яка повинна мати за основу єдність урочної та позаурочної роботи: пізнавальна діяльність на уроці спонукає учня до пошуку можливостей для розширення знань в гуртках, клубних об'єднаннях, а позакласні заняття стимулюють внутрішні прагнення до пізнання основ наук на уроці».

В сучасній школі розвитку творчої особистості відводиться величезна роль. Творчі можливості молодших школярів реалізуються в різних видах діяльності, зокрема у грі, навчанні, спілкуванні, трудовій діяльності, позаурочній роботі. Як творчість може сприймається не лише кінцевий результат діяльності, а й прийоми та методи, за допомогою яких вона здійснюється. Тому майже з перших років своєї педагогічної діяльності значну увагу приділяю розвитку творчих здібностей учнів. Певною мірою творчість властива всім людям, тому намагаюсь створити для кожного оптимальні умови навчання, формувати потребу вчитися, вміння раціонально працювати, розвивати мислення учнів, їхню мовну активність, проявити творчість і самостійність у виконанні поставлених завдань.

З чого починається розвиток творчості? Він починається з проблеми або запитання, з подиву, здивування, із суперечності. Основою творчості вважаю пошукову активність, що сприяє саморозвитку і самовдосконаленню дитини. Коли першокласник приходить до школи, в нього сяють очі, виникає безліч запитань. Своє покликання, як учителя, бачу в тому, щоб вогник в очах та інтерес до знань не згасав, а навпаки посилювався. Тому розвиваючи пізнавальну активність, ставлю перед собою таку мету:

- розвивати у дітей образне й логічне мислення, уяву;
- формувати навички планування, аналізу, самоконтролю;
- знайти свій шлях до серця кожного учня, створити умови для розвитку здібностей, закладених у дитині природою;
- викликати бажання самостійно займатися навчальною діяльністю;
- виховувати наполегливість, волю, впевненість у досягненні мети;
- розширити їх світогляд для того, щоб вчити спостерігати, думати, аналізувати, розмірковувати;
- підвищити рівень розвитку дітей.

Практика показує, що більш продуктивними, міцними, усвідомленими стають ті знання, які учень здобуває сам. Створенню умов для самостійного здобуття знань на уроках сприяють «проблемні ситуації». Перед дітьми ставлю певне пізнавальне завдання, що містить суперечність, викликає дискусію, спонукає до роздумів, пошуків і висновків.

При вивченні нового матеріалу пропоную школярам вирішити завдання, для розв'язання якого необхідні нові знання, що й стають предметом вивчення на уроці. Саме так створюю проблемні ситуації, ситуації утруднення.

Проте, ми знаємо, що не тільки на уроці розвивається особистість, а й позаурочний час. Тому, для розвитку творчості дитини, веду гурток «Вправні пальчики», метою якого є розвиток дрібної моторики рук, образного мислення, уяви, фантазії. Крім того проводжу інтелектуальні ігри з різних предметів «Найрозумніший», «Брейн-ринг», «Поле чудес» та інші. Такі ігри сприяють поглибленню знань та спонукають дітей до самоосвіти. Про що і наголошував Арон Борисович Рєзнік.

А чи недосить дітям тих знань, умінь і навичок, які передбачені програмовим матеріалом? Навіщо урізноманітнювати дитячу діяльність? Що це дає? Де школяр застосує свою творчість?

Знання, уміння і навички, набуті дитиною в школі, безумовно, будуть їй необхідні в подальшому житті. Але як бути в ситуаціях, коли умови нашого життя змінюються, і готовий алгоритм вирішення будь-якої проблеми є непридатним?

Я переконана, що саме тому варто навчити дитину не боятися діяти в незвичайних ситуаціях, братися за вирішення питань, яких вона раніше не робила. Досвід свідчить, що людина, яка здатна генерувати ідеї, використовувати знання і вміння в нових ситуаціях, комфортно почувається в нестабільних соціальних умовах - швидше знаходить своє місце в суспільстві.

Грицик Н.Г.,
вчитель початкових класів
Гайворонської ЗОШ I-III ступенів № 3